

A közpénzügyek szolgálatában

Interjú Warvasovszky Tihamérral, az Állami Számvevőszék alelnökével

In the Service of Public Finances

Interview with Tihamér Warvasovszky, Vice-President of the State Audit Office

Tihamér Warvasovszky, Vice-President of the State Audit Office of Hungary (SAO), has been awarded the Solidus Prize. The award can be given to those who, with their outstanding activities, contribute to the SAO achieving its goals, performing and developing its tasks, fulfilling its constitutional role, and earning social appreciation. The award, founded in 2016, was previously given to Josef Moser, former President of the Austrian Audit Office, Helena Abreu Lopes, judge of the Portuguese Audit Office, and Tünde Handó, President of the National Judicial Office. In 2019, the other recipient of the award was Einar Gørrissen, the Norwegian CEO of Development Initiative (IDI) of the international audit organisation, INTOSAI.

Solidus-díjat vehetett át Warvasovszky Tihamér, az Állami Számvevőszék alelnöke. A kitüntetés azoknak adományozható, akik kiemelkedő tevékenységükkel hozzájárultak az Állami Számvevőszék céljainak eléréséhez, tevékenységének ellátásához és fejlesztéséhez, alkotmányos szerepének betöltéséhez és társadalmi megbecsüléséhez. A 2016-ban alapított Solidus-díjat az elmúlt években megkapta Josef Moser, az osztrák számvevőszék korábbi elnöke, Helena Abreu Lopes, a portugál számvevőszék bírúja és Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnöke is. 2019-ben – Warvasovszky Tihamér mellett – Einar Gørrissen, a számvevőszékek világ-szervezete (INTOSAI) fejlesztési kezdeményezésének (IDI) norvég nemzetiségű vezérigazgatója részesült az elismerésben.

■ **Alelnök úr, először is engedje meg, hogy a Diplomata Magazin szerkesztősége gratuláljon a Solidus-díjhoz, melyet márciusban vehetett át. Mit jelent az ön számára ez az elismerés?**

– Nagy büszkeséggel tölt el. Nagyon köszönöm a gratulációt! Egész életemben arra törekedtem, hogy a szűkebb közösségemet, illetve a hazámat szolgáljam. Amikor 2010 nyarán az Országgyűlés megválasztott az Állami Számvevőszék alelnökének lehetőségem nyílt arra, hogy a több évtizedes vezetői és szakmai tapasztalataimat a magyar közpénzügyek fejlesztésének szolgálatába állítsam. Ez különösen nagy belső motivációval töltött el, ugyanis rendet kellett tenni a közpénzügyek területén. A 2008-ban Magyarországra is begyűrűző gazdasági válság egyik legnagyobb tanulsága talán az volt, hogyha egy ország felkészületlen, nincs rend a pénzügyeiben – állami szinten és a lakosság szintjén egyaránt – akkor beláthatatlan következményei lehetnek egy gazdasági krízisnek. Magyarország sérülékeny volt, és ezért – többek között – meg kellett erősíteni a közpénzügyi ellenőrző rendszereket, meg kellett újítani az Állami Számvevőszéket is. A Solidus-díj számomra azt jelenti, hogy Domokos László elnök úr vezetésével, a vezetőtársaimmal és kollégáimmal közösen képesek voltunk új alapokra helyezni a közpénzügyi ellenőrzést Magyarországon, amivel hozzájárultunk magyar gazdaság megszilárdításához is.

■ **Kilencedik éve az Állami Számvevőszék alelnöke, és ahogy említette, meg kellett újítani az Állami Számvevőszéket. Miben érhető ez tetten?**

– Az Állami Számvevőszék ma már sokkal nagyobb hatást képest kifejtteni, mint 2010 előtt. Ehhez elsősorban törvényi változásokra volt szükség. Az Országgyűlés által 2011-ben elfo-

■ **First of all, Mr. Vice-President, allow the editorial office of the Diplomatic Magazine to congratulate You on receiving the Solidus Prize in March. What does this recognition mean to you?**

– I am very proud of it. Thank you for the congratulations! Throughout my life I have endeavoured to serve my narrower community and my country. When the Parliament elected me as the Vice-President of the SAO in the summer of 2010, I had the opportunity to put my leading and professional experience gained through the decades and use in the enhancement of Hungarian public finances. This gave me particularly high internal motivation, as I became responsible for sorting out the public finances of Hungary. One of the greatest lessons learned from the economic crisis plunging into Hungary in 2008, was perhaps that an unprepared country with unregulated finances at both state and population level, might face unforeseeable consequences during an economic crisis. Hungary was fragile, and therefore – among other things – public finance control systems had to be fortified, and the SAO had to be renewed. For me, the Solidus Prize means that, under the leadership of President László Domokos, with the assistance of my col-

gadott, és 2012. január elsején hatályba lépett új alaptörvény, és annak első sarkalatos törvénye, az új számvetőségi törvény teljesen új alapokra helyezte a közpénzügyi ellenőrzést Magyarországon. Mi azt mondjuk: lezárult a következmények nélküli ellenőrzések korszaka. Az ellenőrzéseinknek ma már valódi következményei vannak, az ellenőrzöttek nem hagyhatják figyelmen kívül a megállapításainkat és javaslatainkat, a jelentéseink alapján kötelezően intézkedési tervet kell készíteniük a feltárt szabálytalanságok, hiányosságok kijavítása érdekében. Mindemellett az elmúlt években jelentősen növeltük az ellenőrzési lefedettségünket. Az ÁSZ, mint példamutató szervezet 2011 óta folyamatosan növeli ellenőrzési hatékonyságát. Az évente leellenőrzöttek számát háromszorosára növeltük, a módszertani újításoknak köszönhetően pedig már akár több száz ellenőrzött egyidejű értékelésére is képesek vagyunk. Az ellenőrzési folyamatba olyan eljárások épültek be, amelyek lerövidítik az ellenőrzés idejét, továbbá a kapacitásbővülésnek köszönhetően számos korábban ellenőrizetlen területet vontunk ellenőrzés alá.

■ Említene néhány konkrét példát?

– Jelentősen növeltük az önkormányzatok ellenőrzését, hiszen ebben a szektorban számos jelentős nemzetgazdasági kockázatot érzekeltünk. Továbbá ellenőrzés alá vontunk a köztulajdonú gazdasági társaságokat, állami és önkormányzati vállalatokat. 2011 óta az Állami Számvetősék több száz települési önkormányzat ellenőrzését végezte el. Az ellenőrzések több területet érintettek: így az integritás elveinek megfelelő működést biztosító belső kontrollrendszert, a pénzügyi és vagyongazdálkodást, az önkormányzatok befektetési tevékenységét, az adósságrendezi eljárásokat. A megállapításaink alapján elmondható, hogy 2012-től fokozatosan megszilárdult az önkormányzati alrendszer pénzügyi egyensúlya, ugyanakkor természetesen továbbra is vannak kockázatos területek. Ilyen például a többségi önkormányzati tulajdonban működő gazdasági társaságok gazdálkodása. Március végén zártuk le a 332 magyarországi város egyidejű, monitoringalapú ellenőrzését, ami megerősítette, hogy a településeknek nagy figyelmet kell fordítaniuk a közszolgáltató cégeik működtetésére.

■ Néhány hete a magyarországi nemzetiségek bizottságának parlamenti ülésén számolt be az ellenőrzési tapasztalataikról. Ez is egy új ellenőrzési téma?

– 1990 óta a Számvetősék nem ellenőrizte átfogóan a nemzetiségi önkormányzatokat és intézményeiket. 2013-tól kezdve több mint 200 települési nemzetiségi önkormányzat ellenőrzé-

leagues, we were able to put Hungarian public finances on new foundations of control, and thereby we contributed to the consolidation of the Hungarian economy.

■ You have been the Vice-President of the SAO for 9 years, and, as you mentioned, You had to renew the institution. What exactly does that mean?

– The SAO now has a much greater impact than prior 2010. This required mostly legislative changes. The new Basic Law, which was passed by the Parliament in 2011 and entered into force on January the 1st, 2012, and its first pivotal law, the new SAO Act laid a new foundation for public finance control in Hungary. As we say: the era of control without consequences is over. Our audits now have real results, auditees cannot ignore our findings and suggestions; they must compile an action plan based on our reports to correct any irregularities or shortcomings detected. In addition, we have significantly increased our coverage of control in recent years. The SAO as an exemplary institution has been constantly increasing its control efficiency since 2011. We raised the annual number of audited organisations by three times, and thanks to the methodological innovations we are able to evaluate hundreds of auditees simultaneously. The audit process now includes procedures shortening the duration of the audit, and, due to the increase in capacity, we involved several formerly uncontrolled areas.

■ Could You mention some specific examples?

– We have greatly expanded the control of local governments, as we saw many significant national economic risks in that sector. Publicly owned firms, state and government companies have also become subjects to control. Since 2011, the SAO of Hungary has performed inspections of hundreds of municipal governments. Several areas were concerned: internal control systems ensuring operation in accordance with the principles of integrity, financial and asset management, investment activities of local governments, and debt settlement procedures. Based on our findings, it can be stated that since 2012 the financial equilibrium of the local government subsystem has gradually solidified, but of course there are still risky areas left. One example is the management of companies operating under majority government ownership. At the end of March, we finished the simultaneous monitoring-based control of 332 Hungarian cities, and confirmed that

municipalities should pay more attention to the operation of their public service companies.

■ A few weeks ago You talked about Your controlling experience at the parliamentary meeting of the Hungarian Nationalities Committee. Is this also a new field of control?

– Since 1990, the Court of Auditors has not comprehensively scrutinized nationality self-governments and their institutions. From 2013 on, we carried out the control of more than 200 municipal nationality governments, as well as the control and follow-up of the 13 state-level nationality governments. We are currently focusing on the monitoring of institutions operated by nationality governments, and we have summarised our experiences in an analysis presented to the Parliamentary Committee of Hungarian Nationalities. This is an extremely important area from a social point of view, since the Hungarian nationality representation system is unique in the world; it is kind of a “hungaricum”. The national creed of the Basic Law of Hungary states that: “the nationalities living with us are part of the Hungarian political community and a state-building factor”. That is why we considered it important for the SAO of Hungary to support Hungarian nationality governments in a regular, transparent and effective use of public funds. Our audits reinforce that.

■ At the award ceremony of the aforementioned Solidus Prize in March, it was said that in these areas in recent years – based on the experiences of integrity survey of the SAO –, the Vice-President played a significant role in reducing the risk of and vulnerability to corruption, and raising the level of anti-corruption protection in the municipal sector and the publicly owned corporate community. What concrete results can You share with us?

– In recent years, the SAO has taken decisive steps to create and strengthen a culture of integrity in Hungary. Only in 2018, the SAO assessed the integrity controls for corruption risks with more than 300 audits, involving a total of approximately 850 audited organisations. In 2019 we will also place great emphasis on checking the integrity controls which protect against corruption, based on renewed methodology and a standalone program. It is general belief that corruption is one of the main obstacles to eco-

sét végeztük el, valamint lefolytattuk a 13 országos nemzetiségi önkormányzat ellenőrzését és utóellenőrzését. Jelenleg a nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézmények ellenőrzésére helyezük a hangsúlyt, a tapasztalatainkat egy elemzésben is összegeztük, amit bemutattunk a magyarországi nemzetiségek országgyűlési bizottságának is. Társadalmi szempontból kiemelkedően fontos területről van szó, hiszen a magyarországi nemzetiségek képviselői rendszere egyedülálló a világon, egyfajta „hungarikum”. Magyarország alaptörvényének nemzeti hitvallása is kinyilvánítja, hogy: „a velünk élő nemzetiségek a magyar politikai közösség részei és államalkotó tényezők.” Éppen ezért tartottuk fontosnak, hogy az Állami Számvevőszék a maga eszközeivel támogassa a magyarországi nemzetiségi önkormányzatokat a közpénzek szabályszerű, átlátható és eredményes felhasználásában. Az ellenőrzéseink ehhez nyújtanak támogatást.

■ **A már említett Solidus-díj márciusi átadóünnepségén elhangzott, hogy Alelnök úrnak jelentős szerepe volt abban, hogy az elmúlt években – az Állami Számvevőszék integritásfelméréseinek tapasztalatai alapján – az említett területeken mérséklődtek a korrupciós veszélyeztetettség tényezők, illetve erősödött az önkormányzati szféra, illetve a köztulajdonú vállalati kör korrupció elleni**

nomical growth and development. In countries heavily laden with corruption, economic growth tends to slow down, productivity decreases, investments slow down, competition is undermined, and social crises arise. The results achieved in Hungarian economy in recent years represent a completely different direction.

■ **The SAO integrity projects draw attention from all over the world, and the other recipient of the Solidus Award this year, Einar Gørrissen – the Norwegian CEO of INTOSAI Development Initiative – cooperates with the SAO in this field. How do you see the international scene?**

– CEO Einar Gørrissen has had a professional relationship with SAO for years. Our institution has more than formal connections to the leader of IDI; it is an active and meaningful joint work. In the course of our cooperation, the Government of Hungary – at the SAO's professional initiative – has entered into two donor agreements with the development initiative of INTOSAI twice. With

védettsége. Milyen eredményekről tud beszámolni?

– Az Állami Számvevőszék az elmúlt években határozott lépéseket tett az integritás kultúrájának hazai megteremtése és megerősítése érdekében. Csak 2018-ban az ÁSZ több mint 300 elvégzett ellenőrzésében, összességében mintegy 850 ellenőrzött szervezetnél értékelte a korrupciós veszélyek ellen védettséget biztosító integritáskontrollokat. A korrupció ellen védettséget biztosító integritáskontrollok kiépítettségének ellenőrzésére 2019-ben is nagy hangsúlyt helyezünk, megújított módszertan és önálló program alapján. Általános vélekedés, hogy a korrupció a gazdasági növekedés és a fejlődés egyik legfőbb gátja. A korrupcióval terhelt országokban általában lassul a gazdasági növekedés, csökken a termelékenység, visszaesnek a beruházások, sérül a verseny, és társadalmi krízis alakul ki. A magyar gazdaság elmúlt években megvalósított eredményei ezzel homlokegyenest ellentétesek.

■ **Az ÁSZ integritásprojektje nemzetközi szinten is nagy figyelmet kap, és az idei Solidus-díj másik díjazottja a norvég Einar Gørrissen – a számvevőszékek világszervezete (INTOSAI) fejlesztési kezdeményezésének (IDI) vezérigazgatója – is ezen a területen működik együtt az Állami Számvevőszékkel. Hogyan látja a nemzetközi színteret?**

these agreements, Hungary supports the prevention-based fight against corruption in the developing countries of the world, and helps establish integrity-based state administrations there. Our country has become a vanguard against global corruption. In addition, it was the 6th time this year that the SAO organised its five-day international integrity seminar. 31 experts from courts of auditors participated in the knowledge-sharing event from 16 countries, mostly from the Middle East, Africa and Central and South America. They were introduced to the integrity project, the renewed methodology of the integrity surveys and integrity controls of the SAO, as well as our anti-corruption practices, including training programs of the National University of Public Service, and the activities and integrity controls of the Public Procurement Authority. Audit experts can utilise the knowledge they gained here to develop an integrity-based administrative culture and a transparent state management in their home countries, and thus can contribute to the global fight against corruption. I am happy that I could be a part of this.

– Einar Gørrissen vezérigazgató úrral az Állami Számvevőszék évekre visszanyúló szakmai kapcsolatát ápol. Intézményünk kapcsolata az IDI vezetőjével nem csupán formális, de aktív és érdemi közös munkát is jelent. Együttműködésünk során Magyarország Kormánya – az Állami Számvevőszék szakmai kezdeményezése alapján – immár két alkalommal kötött donori megállapodást az INTOSAI fejlesztési kezdeményezésével. Mindemellett az Állami Számvevőszék idén hatodik alkalommal rendezte meg ötnapos nemzetközi integritásszemináriumát. A tudásmegosztó rendezvényen 16 – többségében közel-keleti, afrikai, közép- és dél-amerikai – ország 31 számvevőszéki szakértője vett részt. A program keretében a résztvevők megismerkedhettek az Állami Számvevőszék Integritás Projektjével, az ÁSZ integritásfelmérésének és integritásellenőrzéseinek megújított módszertanával, valamint a hazai antikorrupciós gyakorlatokkal, köztük a Nemzeti Közszerzési Egyetem képzési programjaival, valamint a Közbeszerzési Hatóság tevékenységével, integritáskontrolljaival. A számvevőszéki szakértők a megszerzett tudást hasznosítva a jövőben hazájukban is támogathatják az integritásalapú közigazgatási kultúra és a transzparens állam működés fejlesztését, amellyel hozzájárulhatnak a korrupció elleni globális küzdelemhez. Örülök, hogy mindehhez én is hozzájárulhattam.

Horváth Bálint

FOTÓK: ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK